

Årsregnskap 2023, Universitetet i Tromsø – Ledelseskommentarer

1. Bekreftelse på regnskapsavleggelse:

Universitetets regnskap pr. 31.12.2023 ble avlagt i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og gjeldende krav fra Kunnskapsdepartementet (KD). Regnskapet gir et dekkende bilde av universitets økonomiske virksomhet for inneværende periode.

2. Avvik mellom periodisert budsjett og regnskap, inkludert omtale av den økonomiske driften:

På inntektssiden er det totale budsjettavviket 135,0 mill. kroner. Det er avvik på 106,6 mill. kroner knyttet til inntekt fra tilskudd og overføringer hvor regnskap er lavere enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak tidspunkt for aktivitet og hvordan budsjettet er periodisert. Det er avvik på 253,4 millioner knyttet til inntekt fra bevilgning, hvor budsjett er lavere enn regnskapet. Dette skyldes at det er universitetets godkjente budsjett som benyttes til rapporteringen. Budsjettet ble utarbeidet ved årets begynnelse og inkluderer dermed ikke supplerende tildeling på totalt 86,2 mill. kroner fra revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2023. I tillegg er det forutsatt for høy aktivitet i budsjettet tilknyttet midler som er satt av sentralt til senere fordeling. Ved årets begynnelse ble det budsjettert med viderefordeling av midler sentralt, som ikke er gjennomført på grunn av forsinkede eller uavklarte prosesser. Dette har medført et avvik på i overkant av 80 mill.

På kostnadssiden er det et budsjettavvik på totalt 111,2 mill. kroner. Andre driftskostnader har et budsjettavvik på 154,6 mill. kroner, hvor budsjett er høyere enn regnskap. Pågående arbeid med å ta ned aktivitetsnivået i store deler av organisasjonen er en del av forklaringen på dette. Merforbruket knyttet til lønn er på kr 53,4 mill. kroner hvor det blant annet har vært en økning i bruk av engasjerte personell hvorav noe kan knyttes til økt bemanning ved innføring av nytt økonomi og lønssystem. Merforbruket på lønn kan også kobles til at lønns og prisvekst i 2023 ble høyere enn det var budsjettert med ved begynnelsen av året.

Resultatregnskapet viser ved årsslutt et mindreforbruk tilsvarende 141,5 mill. kroner, noe som utgjør en vesentlig endring sammenlignet med 31.12.2022. Andel lønnskostnader av driftsinntektene utgjør 63,3 %, og er tilnærmet det samme som i 2022. Driftskostnadene viser en økning på 152,1 mill. kroner sammenlignet med 2022, mens driftsinntektene har økt med 369,0 mill. kroner siden 2022. Universitetets økonomi preges av nedbygging av avsetningene de siste årene.

Ved utgangen av 2023 vurderer UiT den samlede økonomiske situasjon til å være tilfredsstillende og i henhold til de krav KD har fastsatt.

Aktivitetsnivået for 2023 har vært preget av innstramninger og sterkere økonomistyring. Aktivitetsnivået som har vært tidligere kan ikke videreføres, og det arbeides fortsatt med omstillingstiltak for å tilpasse aktiviteten til tildelt ramme for 2024 og forventninger om strammere statsfinanser i årene som kommer. Blant de gjennomgående tiltakene som allerede er vedtatt, er en samlet gjennomgang av UITs portefølje av studieprogram, arbeid med ny intern budsjettmodell, økt satsing på ekstern finansiering og strengere interne krav til økonomistyring/rapportering.

UiT vil fortsatt være kritisk i sin vurdering av hvilke investeringer som kan gjennomføres i årene som kommer.

3. Utviklingen i avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet

Avsetning av ubrukt tilskudd fra statlig og bidragsfinansiert virksomhet og tall fra note 15 del I, viser pr.

31.12 totalt 251,0 mill. kroner, hvor alt er ubrukt bevilgning fra KD. Avsetningsnivå pr utgangen av 2023 viser en økning på 139,8 mill. kroner fra årsskiftet. Bruk av avsetninger er hovedsakelig knyttet til nyinvesteringer.

I tillegg til avsetninger til ordinær virksomhet, kommer tilskudd og bevilgning fra KD til særskilte og øremerkede formål på totalt 80,4 mill. kroner. Dette er en reduksjon med 32,5 mill. kroner sammenlignet med foregående år. Øremerkede avsetninger er primært særskilte tildelinger til utstyrsbevilgning til MH II, oppgradering av bygg og forskningsfartøyet Helmer Hansen. I tråd med pågående arbeid, vil bevilgningene reduseres etter forbruk.

Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver til utsatt virksomhet er balanseført med verdi 15,9 mill. kroner for NFR-midler, ikke-forbrukte tilskudd fra andre på om lag 84,2 mill. kroner hvor 85,1 mill. kroner i tilskudd fra EU. Disse midlene vil i likhet med øremerkede tilskudd fra departementet regnskapføres når de forbrukes, men er pr. rapporteringstidspunktet ikke forbrukt.

Avsetninger til drift er på 146,5 mill. kroner som er 3,8 % bevilgningen, mens avsetningen til investeringer er på 184,9 mill. kroner som er 4,7 % av bevilgningen. Den største posten for avsetning på drift er til rekrutteringsstillinger.

4. Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder:

Det pågår fortsatt prøvedrift i AKM- delen av MH-2, og UiT har ikke overtatt lokalene fra Statsbygg. Kunnskapsdepartementet besluttet i 2022 at UiT selv må bære alle merkostnader UiT er blitt påført som følge av Statsbyggs forsinkelser og tilhørende stenging av Avdeling for komparativ medisin (i MH1). Universitetsstyret har i forlengelsen av dette vedtatt en plan for intern inndekning av merkostnader på totalt nærmere 150 mill. kroner frem til 2025.

UiT vedtok i 2022 oppføring av AKM 3. Prosjektet er i gang med en kostnadsramme på 74 mill.

UiT har fortsatt en dialog med Statsbygg angående oppfølgingen av overtakelsen av Teknologibygget. Her er det fortsatt mangler som har medført at bygget enda ikke formelt er overtatt. Det gjøres fortsatt jevnlig utbedringer i regi av Statsbygg uten at dette forhindrer nye problemer og skader ved bygget. De tidligere problemer med lekkasjer i forbindelse med vinduene er fortsatt til stede.

Utover dette pågår det arbeid med nye bygg, renoveringer og oppgraderinger. Naturfagbygget ble tatt i bruk i juli 2022. Prosess mot entreprenør/prosjekterende vedr mangler pågår.

Kunnskapsdepartementet besluttet i 2022 at prosjektet for nytt universitetsmuseum i Tromsø skulle redefineres og gav i mars 2023 UiT og Statsbygg i oppdrag å sette i gang arbeidet med ny KVVU for prosjektet. Den nye konseptvalgutredningen ble ferdigstilt og oversendt KD 15.1.2024.

Hovedkonklusjonen i KVVU-en er at det anbefales bygging av nytt museum i sentrum av Tromsø på den tomten som staten tidligere har inngått kjøpsavtale for, men til en vesentlig lavere total kostnad. Regjeringen skal nå ta stilling til KVVU-ens anbefalinger. Uansett utfall, må tomteanskaffelsen gjennomføres i henhold til de vilkårene som er satt i kjøpsavtalen, og KDs beslutning om at UiT skal forskuttere kjøpet av tomt (i påvente av startbevilgning). Etter januar 2024 har selger mulighet til å kreve salget gjennomført.

De mange utsettelsene i museumsprosjektet medfører også et behov for å bruke betydelige midler på eksisterende museumsbygg for at det fortsatt skal være mulig å bruke som museum og for at eksisterende magasiner skal være mulig å bruke til sitt formål.

På oppdrag fra UiT har Statsbygg, i tråd med campusutviklingsplanen levert en mulighetsstudie med anbefalte løsninger til fremtidig arealkonsept for campus Harstad. Det gjenstår å ta stilling til hvilke anbefalinger som skal følges opp og realiseres.

En overordnet campusplan med en del overordnede prinsipper for alle UiT sine campus ble vedtatt av universitetsstyret i februar 2023. Campusutviklingsplanen for Campus Alta er ferdigstilt og godkjent av styre. Kravet om Campusutviklingsplaner falt bort høsten 2023 slik at her arbeider man i dag med å konkludere med hvordan UiT skal arbeide med dette framover og hvilke planer UiT må ha for å ha en god nok kontroll på tilstanden på våre bygg og hvilke kostnader som må brukes for å også nå bærekraftmålene hva angår bygningsmassen. Dette arbeidet er akkurat igangsatt

UiT er også i gang med planlegging av oppgradering av UB i Tromsø. Dette inkluderer samlokalisering av flere bibliotek i Breivika. Kunnskapsdepartementet bidrar med 25 mill. kroner til dette prosjektet under forutsetning av at UiT stiller med minst like store midler. Det endelige konseptet er ikke landet og kostnadsspennet er fra 50 mill. kroner til 250 mill. kroner i henhold til ambisjonsnivå.

I tillegg er UiT blitt enig med Finnmarkssykehuset og KD om de økonomiske vilkårene for flytting til nye lokaler for UiTs helsefagutdanninger i samband med etableringen av nye Hammerfest sykehus. Flyttingen vil etter planen skje første kvartal 2025.

Nye bygg og ferdigstillelse av pågående oppgraderinger vil bidra til endring i drifts- og husleiekostnadene som hovedsakelig må dekkes innenfor UiTs eksisterende budsjettamme.

Styret ved UiT vedtar investeringsplan for det som er avsatt i note 15 6. mars 2024.

5. Institusjonens revisor:

Riksrevisjonen er universitetets revisor og foretar revisjonen av institusjonens regnskap.

Tromsø, 08.02.2024

Dag Rune Olsen